

Living the Lotus

5
2021

VOL. 188

Buddhism in Everyday Life

Founder's Reflections

दुइ नमुनाहरु

रिश्थो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको श्रद्धर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुइ सुत्र मान्ने सर्वसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यवहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने व्यक्तिहरु यो संस्थामा आबद्ध छन् । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरूसँग मिलाई बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ । रिश्थो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको श्रद्धर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुइ सुत्र मान्ने सर्वसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो । हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यवहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने व्यक्तिहरु यो संस्थामा आबद्ध छन् । अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरूसँग मिलाई बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिश गरिरहेका छौ ।

Living the Lotus Vol. 188 (May 2021)

प्रकाशक: रिश्थो कोसेइ काइ अंतराष्ट्रिय विभाग
फुमोन मिडिया सेन्टर २-७-१, वादा सुगीनामी कु
टोक्यो १६६-८५३७ जापान
फोन: ८१-३-५३४१-११२४
फ्याक्स: ८१-३-५३४१-१२२४
इ-मेल: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp
प्रमुख सम्पादक: केइइची आकागावा
सम्पादक: केन्सुके ओसादा
नेपाली संस्करण अनुवाद र सम्पादक: नविन अर्याल
सम्पादन कर्मचारी: अंतराष्ट्रिय विभाग कर्मचारी

धेरै उपदेशहरु बुझ्दै गए पनि वास्तवमा समस्याहरुको सामना गर्नु पर्दा बुद्धिमान मान्छे पनि साधारण मान्छे जस्तै रुने, कराउने अनि चिन्ता लिने गर्दछन् ।

बुद्धधर्मको आधार भनेको नै कर्म मतलब सबैकुरा आफुले गर्ने कर्ममा भर पर्छ भन्ने हो । कर्म भनेको गरेको कामले राम्रो फल दिन्छ कि दिदैनै त्यो कुरा हाम्रो ध्यानमा फरक पर्दछ । तेसो गर्न एक नमुना जस्तो सुकै मन नपर्ने मान्छेसँग भेट हुँदा पनि त्यो मान्छे मलाई वास्तव मानव बनाउने गुरु हुन भनेर पुज्ना सिकाउने “देवदत्त अध्याय” हो । जस्तो सुकै मान्छे पनि पक्कै बुद्ध बन्छ भनेर सबैलाई बोधिसत्व भनेर पुज्ने अभ्यास हो ।

निचिरेन गुरुले पनि “बुद्धत्वको बिज” भन्ने शब्द धेरै प्रयोग गर्छन् । हामी सबैमा बुद्ध बन्ने बिज छ तर तेसलाई घाम र पानी नदिएमा बुद्धत्वको फुल फकने छैन । यि दुइ नमुनाहरुबाट सिकेर जस्तो सुकै समस्या पर्दा पनि सुकर्म हो भनेर सोचेर र आफु पनि अरुकोनिम्ती सुकर्म बन्न सक्नु भन्ने भावना राखेमा बिस्तारै साचो धर्मालु बन्दै जानेछौ ।

(संस्थापकको निबन्ध १०, ७२-७३)

Living the Lotus-Buddhism in Everyday life (श्रद्धर्म पुन्डरिक सुत्र - दैनिक जिवनमा बुद्ध धर्म) भन्ने शिर्षक हाम्रो दैनिकिमा बुद्धको उपदेश कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा बुझाउन, जसरि हिलोमा पनि कमल फक्यको हुन्छ तेस्तै हाम्रो जिवन राम्रो र उधेप्यमुलक होस भन्ने कामना सहित राखिएको हो । यो पत्रिका पढेर संसार मनिसहरुको जिवनमा बुद्धको उपदेश उपयोग गर्नकोलागि ईन्टरनेटमा राखिएको छ ।

President's Message

सहिरुपमा बाच्ने

Rev. Nichiko Niwano
President of Rissho Kosei-kai

नछुट्टाउने

हामी बिहान उठेदेखी नसुतुन्जेलसम्म धेरै कुराहरु केहि नसोची “केहि कुरा महत्वपुर्ण कुरा र यो चाही तेती होईन” भनेर कामहरुलाई छुट्टौने गर्दछौ । पुजा चाही नराम्रोसँग गर्न भएन तर घरका मान्छेलाई अभिवादन गर्ने काम चाही खासै महत्वपुर्ण होईन भन्ने जस्ता कुराहरु गर्दछौ ।

“दिन सुरु हुँदा अभिवादन सबैभन्दा महत्वपुर्ण” भनेर समाधी गुरु भनेर चिनिने दोउक्योएतान जेन गुरुले भने जस्तै बिहान उठेर परिवारका सदस्यहरुलाई अभिवादन गर्ने, मुख धुने कुरा, तेसपछी पुजा गर्ने कुरा, काम गर्न जाने, ब्यापर गर्ने यि सबै कुराहरु “महत्वपुर्ण” हुन । भन्न नपर्ला तर सबै काममा मन लगाएर सहिरुपमा गर्नु पर्ने हुन्छ ।

तर एस्ता कुराहरु गर्न नसकेको चाही खाली ब्यस्त भएर मात्र होईन कि हामीले कार्यहरुलाई “छुट्टौने” ले एस्तो भएको हो । सबै कुरामा आफ्नो अर्थ महत्व हुन्छ तर “कुनै कुरालाई ध्यान दिएर गर्नु पर्छ” अनि केहि कुरा चाही “तेती ध्यान नदिए पनि हुन्छ” भनेर आफुखुशी निर्णय गर्नले नै झारो तिर्ने काम गर्ने या नमिठो शब्द बोल्न पुग्छौ ।

केही पहिला मैले “फुलको सुन्दरतामा पहिलो दोस्रो” भन्ने हुँदैन भन्ने कुरा सिकेको थिए र बाहिरदेखी मुल्य या राम्रो नराम्रो भन्ने कुराबाट टाढा भएर तेस्लाई हेरेमा सबै कुराहरु महत्वपुर्ण लाग्छ ।

खासमा समाधी गुरु को “समाधि” को अर्थ “आफ्नो सोचाइबाट टाढा भएर एकाग्र हुने” भन्ने अर्थ लाग्दछ । “आज अभिवादन” भन्ने कार्यमा एकाग्र भएर आफुखुशी मन लाग्ने कुरा गर्न हुन्छ भन्ने कुरा बिर्सन हुँदैन ।

President's Message

अरुको कुरामा ध्यान दिदा

अर्को कोणबाट सहिरुपमा बाच्ने कुरा सोच्यो भने जस्तोकी हाम्रो घरमा तातो पनि खोल्दा सुरुमा अलि चिसो पानी आउछ र त्यो चिसो पानी खेर फाल्ने होईनकी त्यो चिसो पानीलाई अर्को भाडामा राख्ने र त्यो पनि अरु कुरामा काम लगाउने । अलिकती भए पनि पानी खेर नजओस भन्ने काईदाले पनि सहिरुपमा बाच्ने कुरा हुन सक्छ । यो पनि को मात्र कुरा होईन कि हामी बिचार नगर्ने कुरामा अलिकती ध्यान दियो भने तेस्ताई अझ राम्रोसँग प्रयोजन गर्न सकिन्छ ।

र गीत र कविताबाट पनि हामीले जिवनी र समाजमा ध्यान पुराउन पर्ने कुरा सिक्न सकिन्छ ।

जापानी कविता छ जसमा “यो पहाडमा पालुवा पलाएको रुख हेर्दा सबै रुख कती राम्रा” भन्ने अहिलेको रितुलाई मिल्ने एक कविता छ । एस्ता रितुहरुमा देखी फरकपन र तेसका रङहरु हेर्दा पनि हाम्रो दैनिकिमा खुशी प्राप्त गर्न सकिन्छ र एस्ता मिठा पललाई महत्व दिदा मनको बिकास हुन्छ ।

तर तेत्तिकै केहि नसोची “सहिरुपमा बाच्छु” भन्ने बिचार गच्यो भने अहिलेसम्म गरेका कुरालाई नै दोहोराइन्छ । स्थान या समय मिल्ने गरी सहिरुपमा बाच्च के गर्दा ठीक होला त ?

सद्धर्म पुन्डरिकको “सरस्वती बोधिसत्व अध्यायमा” सरस्वती बोधिसत्वले धेरै समाधी गरेको भन्ने कुरा गरिएको थियो । त्यो समाधिको आधार भनेको बोधिसत्वको कामना नै हो । “आफुले भेटेको मान्छे मात्र होईनकी नभेटेको मान्छे पनि मुक्ती गर्ने” “ज्योतिले आफु नजिकलाई उज्यालो दिए जस्तै बुद्धिको ज्योतिले आफुलाई उज्यलो बनाउने” कुरामा केन्द्रित समाधी पाएको भनिएको छ । मतलब आफु नजिकको मान्छेको काम आउने, र टाढाका मान्छेको खुशीको कामना गर्ने मन भएमा उधारणको लागी मुख धुदा पनि ध्यान दिएर मन लगाएर सबै कुरा सहिरुपमा गर्न मन लाग्ने हुन्छ ।

जे देख्दा पनि “धेरै सुन्दर” भन्ने भावना भरिएको सधै खुशी हुन सक्ने दिनहरु एहि छन ।

From Kosei, May 2021

अमुल्य जिवन बाच्च पाउदा

सोउफ्त लेउक्सा
रिशो कोसेइ-काइ बैंकक

यो प्रवचन २०२१ फेब्रुअरी १६ मा ओमे दोजोमा विदेशी विद्यार्थी दिशान्त समहरोहमा प्रस्तुत गरिएको हो ।

सबैजना आज्ञा दिनुहोस ।

मेरो नाम लेउक्सा शोफ्त हो र १९८९मा लाओसमा जन्मेको हु । मलाई यहाँ मिचिविकी गरेर लिएर आउनु हुने हुन थाइल्यान्ड मन्दिरका बेन्ज्यपोनजी । उहाको सल्लाह अनुरूप हामिले कोसेइ काइको विदेशी विद्यार्थी निकायमा भर्ना हुन कोशीश गर्नु र हामी दुबै पास भयौ ।

गाकुरिनमा मैले धेरै कुराहरु सिके तर मेरो मनमा बसेका तीन धेरै महत्वपूर्ण कुराहरु छन ।

पहिलो कुरा हो “संघको शक्ति” । गाकुरिनमा भेटिएका संघका साथिहरुको कृपाले म त अरु धेरैको बलले बाची रहेको रहेछु भन्ने कुरा र आफुलाई थाहा नभए पनि आफुले अरु नयाँ कामना गर्ने गरेको रहेछु भन्ने कुरा बुझे । गाकुरिनमा भर्ना हुनुअघी म एकलाईले दुख गरेर यहाँसम्म आएको जस्तो लाग्थ्यो । पहिला मेरो कुरा अरुहरुले नबुझेकोले दुखी भएको अनुभव थियो र यहाँ पनि आफ्नो मन सजिलै अरुसँग खोल्न पनि सकिन । एकलै हुन मन भए पनि छात्रवासमा ठाउँ थिएन र दुक्क हुने ठाउ भनेको टोइलेट मात्र थियो । एस्तो मलाई देखेर संघका साथिहरुले धेरै पिर गरेर “तिमीलाई ठीक छ ?” भनेर सोध्न थाले । टोइलेट जादापनी बिस्तारै ढोका ढक्काएर मेरो मनको ढोका खोल्न खोजेका थिए जस्तो लाग्थ्यो ।

तेसले गर्दा मैले बिस्तारै आफ्नो मनको ढोका अरुकोनिम्ती खोल्न थाले । संघका साथिहरुसँग छात्रवासमा बसेर म आफु पनि परिवर्तन अनि आफ्ना नजिकका मान्छेहरु पनि परिवर्तन हुने र मान्छे एकलै बाच्ने होईन कि अरु मानिसको साहराले बाच्दै जाने हो भन्ने कुरा सिके ।

“संघलाई महत्व दिएर संसारमा हुने सारा समस्यालाई कसरी हल गर्ने भन्ने धर्म प्रचारक हुन मन छ” भन्ने कुरा जोडसँग मेरो मनमा आउन थालेको चाल भयो । तर अर्कोतिर भने सधै परिवर्तन हुने यो संसारमा मैले केहि गर्न सक्छु कि सक्दिन होला भन्ने पिर पनि लाग्थ्यो । तर अहिले संस्थापकले जस्तो सुकै समयमा पनि मानिसलाई मुक्ती दिएर संसार बदल्ने, विश्व शान्तिको कामना गर्ने बोधिसत्व कार्यलाई अभ्यास गरे झै म पनि उहाले जस्तै गरी पहिला अरुहरुलाई महत्व दिएर आफुअधिका मान्छेको मनलाई बुझेर नमन र पुजा गर्दै जाने छु भन्ने लगेको छ ।

दोस्रो कुरा हो “धर्म- संवाद, होजाको महत्व” । मलाई आफ्नो अनुभव अरुहरुकोअघी भन्न तेती मन नलाग्ने भएर होजामा बस्न गाह्रो लाग्थ्यो । पोहोर साल ओमे दोजोमा धर्म प्रचार तालिमको बेलाको कुरा हो यो । त्यहाँका एक स्टाफ ओकुमुराजी को श्रीमती मासयोजी बिरामी भएर

लेउक्साजी प्रवचन सक्लिएपछी (पहिलो पंक्ति देब्रेबाट तेस्रो)

Spiritual Journey

अस्पताल भर्ना भए पनि उहा होजामा आउनुभएको थियो । म चाही स्वस्थ भए पनि होजाबाट भागने कोसिस गरिरहेको थिए । तर मासायोजिले मेरो कुरा ध्यान दिएर सुन्नुभयो । खुशी लागेर मेरो आखमा आसु आयो । त्यो बेलामा मैले होजाको महत्व थाहा पाए । त्यो बेलामा गाकुरिनका शिक्षिका ओइशिजी ले “ आभारी हुने होजा गर्न थाले बुद्ध पनि प्रसन्न हुन्छन है” भनेर सिकाउनु भयो र मैले पनि आभारी होजाको अभ्यास गर्न थाले । “आभारी होजा भनेको” बिनम्र भएर आफ्नो कुरा अरुसँग गर्ने र सुन्ने अनि तेस्ले सबैको मन जोडिन्छ र र मिलेर बुद्धत्व प्रकट हुँदै जाने होजा हो । एस्तो होजा गर्न सकेमा मैले कामना गरेको “हसिलो, दयालु र न्यनो संघ” भन्ने लक्ष्यकोनिम्ती एक पाहिला अघी बढेको छु जस्तो लाग्छ । अब छात्रवास बस्न पर्ने अवधिभरी यहाँको मन्दिरको काम गर्दै “आभारी होजा” को अभ्यास गर्छु भन्ने लागेको छ ।

तेस्रो कुरा “आफुलाई महत्व दिने” कुरा हो । म पढाइमा दोस्रो वर्षमा जान सके तर सँगइ यहाँ आएको बेन्ज्यपोनजि चाही फेल हुनुभयो र आफ्नै देश फर्किनभयो । मलाई धेरै गाह्रो भएको थियो तर एस्तो बेलामा पनि कसरी मेहेनत गर्ने भनेर पिर लागेको थियो । म पनि देश फर्किन्छु भन्ने लागेर मैले हाम्रो गाकुरिन समुहको ओतोमो उप-प्रमुखसँग आफ्नो भावनाहरु पोखे । उप-प्रमुखले “आफुलाई महत्व दिनु” भनेर भन्नुभयो । मैले त्यो बेलामा म आफ्ना वरिपरिको कुरा मात्र सोचेर आफुलाई महत्व दिन नसकेको रहेछु भन्ने कुरा बुझे । पहिला आफुलाई नुझेर आफ्नो साचो बिचार के हो त ? आफ्नो मनको कुरा सुन्न पर्छ भन्ने ठाने । आफ्नो राम्रो र नराम्रो कुरा दुबै बिनम्र भएर लिने” “आफु जस्तो छु तेस्तो नै ठीक” भन्ने सोचेर आफुलाई स्विकारेमा मात्र आफुलाई महत्व दिन सकिन्छ भन्ने थाहा पाए । केही दिनअघी उप-प्रमुखले “आफुलाई महत्व दिनु” भनेको आफ्नो तन र मन दुबैलाई ध्यान दिने कुरा हो भनेर सिकाउनुभयो । आफ्नो तन र मनलाई ध्यान दिने गरेमा आफ्ना वरिपरिका मान्छेलाई पनि महत्व दिन सकिन्छ र सहयोग आदानप्रदान गर्दै मिलेर बिकास हुन सकिन्छ । तेसो

गरेमा एक अर्काको बुद्धत्वलाई अझ माझेर चम्किलो बनाउन सकिन्छ भन्ने लाग्यो । “धेरै प्रणिकाबिच बाच्च पाएको आफु” भएको ले अब पनि एसलाई धेरै महत्व दिदै जाने छु भन्ने लाग्यो ।

आफ्नो जिन्दगीलाई फर्केर हेर्दा” बाच्चुको कठिनता” मात्र सोचेर आफुले यसरी पाएको अमूल्य जिवनप्रती आभारी नभएको पाए । तेस्तो मलाई गाकुरिनले सर्व-स्विकार गरेकोमा मनदेखी नै आभारी छु । र अहिले आफ्नो जिवनको अमूल्यता बुझेर बुद्ध, पितृहरु र अहिलेसम्म थाहा नपाए पनि मलाई रक्षा गरेका धेरैप्रती म आभारी छु । यहाँ आएर आफ्नो कुरा बुझ्न पाएर दयालु मन राख्नुको महत्व बुझी र तेस बुझाइलाई अभ्यासमा परिणत गर्ने नयाँ आफु जन्मेको जस्तो लागेको छ ।

बैंकक मन्दिर प्रमुख रेबरेन्ड मिजुतानिजिसँग धेरै सल्लाह गरेर म यहाँ पढाइ सकेपछी आफ्नो देश लाओस नफर्की बैंकक मन्दिरमा काम गर्ने अवसर पाउने भएको छु । तेसकोनिम्ती धेरै धन्यवाद । यहाँ आउँदा मेरो लक्ष “जहाँ सुकै जुनै बेला जो कोहिलाई पनि बोधिसत्व कार्य गर्न सक्ने बनी धेरै संघलाई सहयोग गर्न चाहन्छु” भन्ने थियो । त्यो कुरालाई स्वरुप दिन यहाँ पढेको कुरालाई नबिसी मन्दिरप्रमुखसँग धेरै कुरा सिकेर आफ्नो कार्यमा मेहेनत गरी आफुलाई अझै माझेर कुनै दिन आत्मबलकासाथ आफ्नो देश लाओस फर्किन्छु भन्ने लागेको छ ।

लेउकसाजी प्रवचन सक्लिएपछी (पहिलो पंक्ती देब्रेबाट तेस्रो)

The Threefold Lotus Sutra

An Outline and Key Points for Each Chapter

Rev. Nikkyo Niwano

सद्धर्म पुण्डरिक सुत्र

२७औं अध्याय सान्दार महिमा माहाराजा गाथा

यो अध्यायमा धेरै पहिला सान्दार महिमा भन्ने माहाराजा थिए र उनकी माहारानी सुद्धा सद्गुण र दुइ राजकुमारहरु सुद्धकोष र सुद्धदृष्टिका कथा छन ।

सान्दार महिमा माहाराजाको कथा

माहारानी र दुइ युवराजलाई राजालाई बुद्धधर्मको शरणमा लग्ने कोसिस गरे तर ति राजा अरुनै धर्मको आस्थामा डुबेका थिए तेसैले उनिलाई बुद्धधर्मको माहानता बुझाउन पर्छ भन्ने ठाने । सन्जोगबस मेघबासी बुद्धी राजा भन्ने बुद्धले सर्वोत्तम सद्धर्म पुण्डरिक सुत्रको उपदेश बुझाउने गरेका छन भन्ने सुनेर ति युवराजहरु ति आफ्ना पितालाई लगेर त्यो उपदेश सुनाउन पन्यो भनेर आमासँग सल्लाह गर्छन । माहारानीले “पिताश्रीको मन पगाल्न त तिमीहरुले नै कुनै अदभुत काम गरेर देखाउन पर्छ” भन्ने कुरा सल्लाह दिइन ।

तेही भएर युवराजहरु आफ्ना पिताकहाँ गएर हावामा उड्ने उफूने अनि टाउको या खुट्टाबाट आगो बाल्ने पानी निकाल्ने, धर्तिभिन्न छिरेर निस्कने जस्ता अचम्मका चर्तिकलाहरु देखाउछन । ति माहाराजा धेरै छक्क पर्छन । “एस्तो अचम्मको जादु कहाँबाट सिकेको ?” भनेर सोध्छन । “सद्धर्म पुण्डरिकको उपदेश दिने मेघबासी बुद्धी राजा भन्ने बुद्ध हाम्रा गुरु हुन र हामी उनिका चेलाहरु हौं” भनेर जवाफ दिन्छन । माहाराजाले “तेस्तो बुद्धलाई म पनि भेट्न चाहन्छु” भनेर भन्छन । ति युवराजहरु धेरै खुशी हुन्छन । एस्तो मौकालाई गुमाउन हुँदैन भनेर घरबाट निस्केर भिषु बनेर बुद्धसँग बुद्धपथको बारेमा सिक्न जान्छु भन्छन र आमाले हुन्छ भन्छन ।

यसरी युवराजहरुको आग्रहले गर्दा माहाराजा, रानी, दरबारमा काम गर्ने महिलाहरु अनि धेरै जनताहरु बुद्धको उपदेश सुन्न जान्छन । र बुद्धले “तिमी छिटै बुद्धको उपदेश ग्रहण गर्नेछौं” भनेर ति माहाराजालाई व्याकरण प्रदान गर्दछन । तेसपछी माहाराजा आफ्नो गद्दी आफ्ना भाइलाई सुम्पिन्छन र रानी र अरु धेरै प्रजाहरु पनि भिक्षु बन्दछन ।

कर्म नै सबैथोक

धेरैधेरै तपस्या गरेपछी उपदेशको गहिरोइमा पुगेका ति राजाले बुद्धलाई “म अहिले

एस्तो हुन सकेको पनि मेरा दुइ छोराहरुले गर्दा हो” भनेर भन्छन । अनि बुद्धले “पक्कै तेही कुरा हो । राम्रा साथी राम्रा गुरुलाई भेट्नु भनेको राम्रो कर्म हो । त्यो उपदेश र निर्देशनले नै बुद्ध देखिन सकिन्छ र बुद्धी प्राप्त गरु भन्ने कुरा मनमा आउछ” भनेर जवाफ दिन्छन ।साची नै कर्म भन्ने कुरा धेरै महत्वपूर्ण हो भनेर जान्न जरुरी छ । हामीले पनि पहिलो जन्ममा सद्धर्म पुण्डरिक अभ्यास गरेको पुण्य “कारण” ले गर्दा नै यो संसारमा राम्रो “परिणाम” (राम्रो बुद्धि) पाएर त हामी अहिले यसरी सद्धर्म पुण्डरिक सिक्दै छौ ।तेही भएर यो संसारका एक जना मात्र भए पनि बढी मान्छेलाई यो पुण्डरिक सुत्र बुझाउन सक्थौ भने अर्को जन्ममा पनि पुण्डरिक सुत्रसँग भेट हुन्छ भन्ने ज्ञारेण्टी हुन्छ । त्यो कुरा ति बुद्धत्व प्राप्त गरेका राजा सान्दार महिमा को कार्य (कर्म) बाट बुझ्न सकिन्छ भन्ने कुरा यो अध्यायको सबैभन्दा महत्वपूर्ण सार हो ।

नजिकका मान्छेलाई उपदेशमा डोराउने

ति दुइ युवराजहरुले गरेको जादु भनेको बुद्धधर्म सिकेर तेसमा बिश्वास गरेमा आफ्नो प्रवृत्ती परिवर्तन हुन्छ र हामीले गर्ने काम हरु पनि परिवर्तन हुन्छ भन्ने अर्थ हो । तेसपछी त्यो जादु आफ्ना बुवालाई देखाएको भनेको आफुले अभ्यास गरेमा बुद्धधर्मको साचो मुल्य थाहा हुन्छ भन्ने कुरा बुझाएर बुवाको मन परिवर्तन गर्ने कोसिस गरेका हुन भन्ने नै हो ।

अरुहरुलाई बुद्धधर्ममा डोराएर लिएर आउन तेस्ता कुराहरु बुझाउन त पर्छ नै र आफुले गरेर देखाउन नै सबैभन्दा महत्वपूर्ण हुन्छ । आफ्ना परिवर या अफिसका मान्छेलाई मिचिबिकी गर्न पनि एस्तो नगरि हुँदैन । जस्तो नै उपदेश बुझाए पनि आफुले गरेको कामप्रती आकर्षण नभए कसैले सुन्ने छैनन । तेती मात्र होईन कि उल्टै बुद्धधर्मलाई हेला गर्ने र अबिश्वास गर्ने गर्दछन । यो अध्यायको उपदेशमा एस्ता कुराहरु मिसिएका छन ।

छोराहरुको त्यो अदभुत कार्य गर्नु भनेर माहरानिले भनेकिथिन र त्यो अतिनै बुद्धिपूर्ण सल्लाह थियो । आफुमा भएको बिचारलाई त्यागेर सत्य (पुण्डरिक सुत्र) लाई सुन्छु भन्ने ति माहाराजा पनि माहान ब्यक्ती हुन । एस्तो लचिलो मन भएकाले नै पुण्डरिक सुत्र बुझ्ने गर्दछन

सिकाउने मान्छेको आस्था

यो अध्यायमा एक अर्को महत्वपूर्ण कुरा सिकाइएको छ । त्यो हो माहाराजाको आस्थाले गर्दा दरबारका अरुहरु र प्रजा समेत बुद्धधर्ममा लागेका कुरा हो । एस्तो सिकाउने मान्छेको सही आस्था भएमा तेसको प्रभाव कति धेरै हुन्छ भनेर हामीले यो कुरालाई गम्भिररूपमा नसोची हुँदैन । आस्था भनेको सबैको आ-आफ्नो हुन छुट छ र सरकार या अरु कुनै शक्तिले तेसमा बाधा पुराउन खोज्यो भने सन्तुलन बिग्रन्छ । तर आफ्ना पुज्य नायक, जस्तो कि यो कथाका ति माहाराजा राम्रो आस्थामा गएका कारण प्राकृतिकरूपमा अरु पनि तेसै आस्थामा ढले र एस्तो बेलामा चाही अरुलाई आस्थाको राम्रो प्रभाव परेर कुनै असन्तुलन हुन जादैन । तेही भएर सिकाउन सक्ने मानिसहरुले जसरि पनि सही आस्था लिउन भन्ने कामना गरिन्छ । भन्नु नपर्ला कि आस्थालाई जबरजस्ती लाध्न चाही हुँदैन । राम्रो उपदेश लिएमा तेसको पुण्य स्वरुप आफुभन्दा तलका मान्छेलाई धेरै प्रभाव पार्ने छ उनिहरु पनि तेही आस्था लिन बाध्य हुनेछन । यो कुरा पनि यो अध्यायको एक अर्को महत्वपूर्ण सार हो ।

This is Nepali translation of text originally appeared in Japanese in *Hokke sanbu kyo: Kaku hon no aramashi to yoten*, (Kosei Publishing, 1991 [revised edition, 2016], pp.P216—221)

Director's Column

दुख र सुख छुट्टिने बिन्दु के हो त ?

Rev. Keiichi Akagawa
Director, Rissho Kosei-kai International

यो महिना अध्यक्षले “आफु खुशी” गर्ने कुरालाई छोडेर भेटिने कर्म सबैमा मुल्य हुन्छ भन्ने कुरा महत्वपूर्ण हुन्छ भनेर “सहिररुपमा बाच्ने तरिका” का नमुनहरु सिकाउनु भयो ।

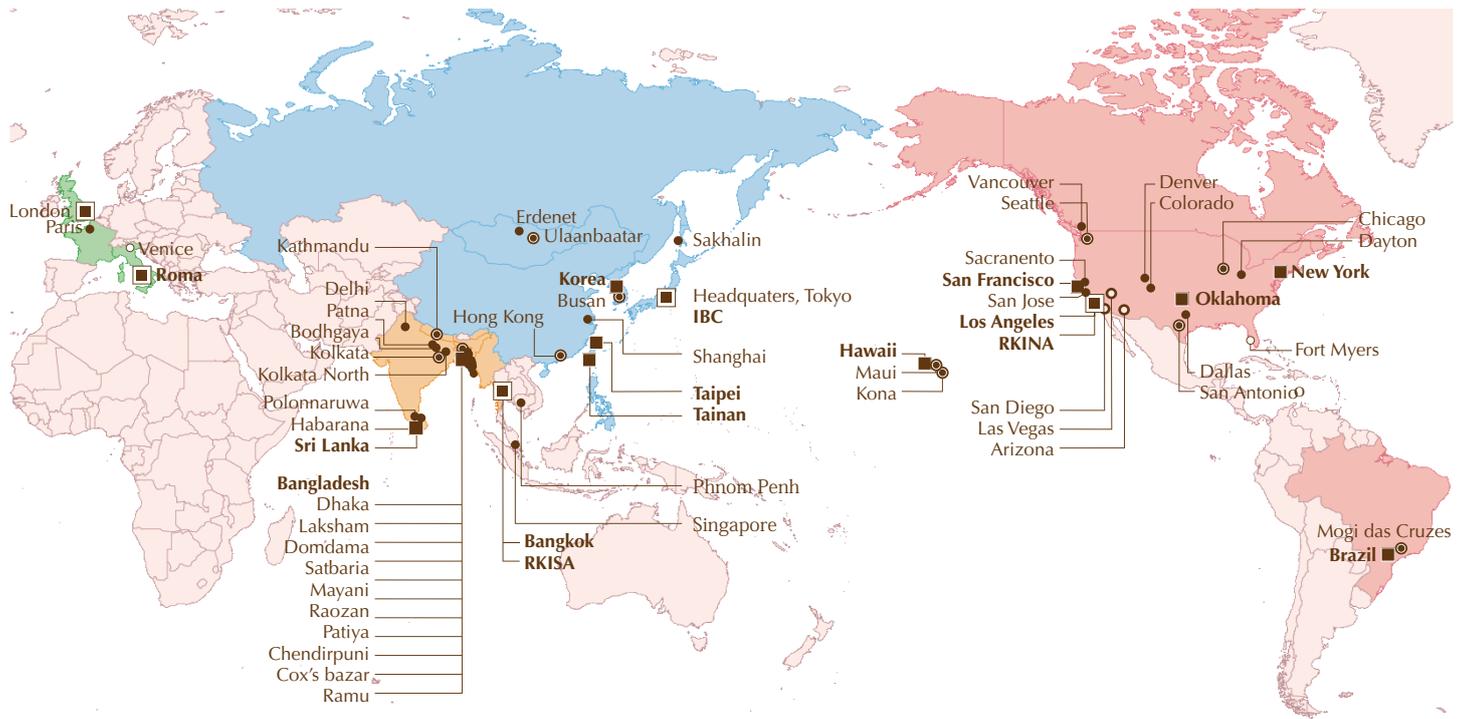
साधारण मान्छेको मन “घोडा अघी बग्गि” राख्ने खालको हुन्छ र आफुलाई जे “महत्वपूर्ण कुरा” लाग्यो तेस्लाई मात्र ठुलो ठान्ने खालको हुन्छ भन्ने कुरामा ध्यान दिनु पर्ने कुरा नै ध्यानको आधार हो भन्न सकिन्छ । दुख र सुख छुट्टिने बिन्दु भनेको हामीले दैनिक काम गर्दा मन कहाँ रहेको हुन्छ भनेर एकचोटी फेरी सोचौ ।

कोसेइ काइमा सधै गरी आएको काम “पहिला अरुहरु” भन्ने कार्य भनेको सत्यबाट बाहिर निस्कन खोज्ने हाम्रो मनलाई आस्थाले भर्नु हो ।

र “अहिले यो क्षण” लाई महत्व दिने “माइन्डफुलनेस ध्यान” भन्ने शब्द छ र यो होजामा हुने समाधिको अर्थसँग मिल्छ । आफुले आफ्नो मनलाई कहाँ राखेको छु भन्ने कुरा ध्यान दिएमा भेटिने र पाइने सबै कर्महरु एस्तै “माइन्डफुलनेस ध्यान” बाट नै भएमा खुशी पैदा भएर फैलिने छ । सबै मिलेर अझै भक्ती गर्दै जाऔ!

Rissho Kosei-kai: A Global Buddhist Movement

Rissho Kosei-kai Buddhist Church of Hawaii

2280 Auhuhu Street, Pearl City, HI 96782, USA
 TEL: 1-808-455-3212 FAX: 1-808-455-4633
 Email: sangha@rkhawaii.org URL: <http://www.rkhawaii.org>

Rissho Kosei-kai Maui Dharma Center

1809 Nani Street, Wailuku, HI 96793, USA
 TEL: 1-808-242-6175 FAX: 1-808-244-4625

Rissho Kosei-kai Kona Dharma Center

73-4592 Mamalahoa Highway, Kailua-Kona, HI 96740, USA
 TEL: 1-808-325-0015 FAX: 1-808-333-5537

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles

2707 East First Street, Los Angeles, CA 90033, USA
 POBox 33636, CA 90033, USA
 TEL: 1-323-269-4741 FAX: 1-323-269-4567
 Email: rk-la@sbcglobal.net URL: <http://www.rkina.org/losangeles.html>

Please contact Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles

- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Arizona**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Colorado**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Diego**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Las Vegas**
- Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Dallas**

Rissho Kosei-kai of San Francisco

1031 Valencia Way, Pacifica, CA 94044, USA
 POBox 778, Pacifica, CA 94044, USA
 TEL: 1-650-359-6951 Email: info@rksf.org

Please contact Rissho Kosei-kai of San Francisco

- Rissho Kosei-kai of Sacramento**
- Rissho Kosei-kai of San Jose**

Rissho Kosei-kai of New York

320 East 39th Street, New York, NY 10016, USA
 TEL: 1-212-867-5677 Email: rkny39@gmail.com URL: <http://rk-ny.org>

Rissho Kosei-kai of Chicago

1 West Euclid Ave., Mt. Prospect, IL 60056, USA
 TEL: 1-773-842-5654
 Email: murakami4838@aol.com URL: <http://rkchi.org>

Rissho Kosei-kai of Fort Myers

URL: <http://www.rkftmyersbuddhism.org>

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Oklahoma

2745 N.W. 40th St., Oklahoma City, OK 73112, USA
 POBox 57138, Oklahoma City, OK 73157, USA
 TEL: 1-405-943-5030 FAX: 1-405-943-5303
 Email: rkokdc@gmail.com URL: <http://www.rkok-dharmacenter.org>

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Denver

1255 Galapago St. #809 Denver, CO 80204, USA
 TEL: 1-303-446-0792

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Dayton

617 Kling Drive, Dayton, OH 45419, USA
 URL: <http://www.rkina-dayton.com>

The Buddhist Center Rissho Kosei-kai International of North America (RKINA)

2707 East First St., Suite #1, Los Angeles, CA 90033, USA
 TEL: 1-323-262-4430 FAX: 1-323-269-4567
 Email: dharmasa@rksabuddhistcenter.org
 URL: <http://rksabuddhistcenter.org>

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Antonio

(Address) 6083 Babcock Road, San Antonio, TX 78240, USA
 (Mail) POBox 692148, San Antonio, TX 78249, USA
 TEL: 1-210-558-4430 FAX: 1-210-696-7745
 Email: dharmasanantonio@gmail.com
 URL: <http://www.rkina.org/sanantonio.html>

Rissho Kosei-kai of Seattle's Buddhist Learning Center

28621 Pacific Highway South, Federal Way, WA 98003, USA
 TEL: 1-253-945-0024 Email: rkseattlewashington@gmail.com
 URL: <http://buddhistlearningcenter.org>

Rissho Kosei-kai of Vancouver

Please contact RKINA

Rissho Kosei-kai do Brasil

Rua Dr. José Estefno 40, Vila Mariana, São Paulo-SP, CEP 04116-060, Brasil
 TEL: 55-11-5549-4446, 55-11-5573-8377
 Email: risho@rkk.org.br URL: <http://www.rkk.org.br>

Rissho Kosei-kai de Mogi das Cruzes

Av. Ipiranga 1575-Ap 1, Mogi das Cruzes-SP, CEP 08730-000, Brasil

在家佛教韓國立正佼成會

〒 04420 大韓民國 SEOUL 特別市龍山區漢南大路 8 路 6-3
6-3, 8 gil Hannamdaero Yongsan gu, Seoul, 04420, Republic of Korea
TEL: 82-2-796-5571 FAX: 82-2-796-1696

在家佛教韓國立正佼成會釜山支部

〒 48460 大韓民國釜山廣域市南區水營路 174, 3F
3F, 174 Suyoung ro, Nam gu, Busan, 48460, Republic of Korea
TEL: 82-51-643-5571 FAX: 82-51-643-5572

社團法人在家佛教立正佼成會

台灣台北市中正區衡陽路 10 號富群資訊大廈 4 樓
4F, No. 10, Hengyang Road, Jhongheng District, Taipei City 100, Taiwan
TEL: 886-2-2381-1632, 886-2-2381-1633 FAX: 886-2-2331-3433

台南市在家佛教立正佼成會

台灣台南市東區崇明 23 街 45 號
No. 45, Chongming 23rd Street, East District, Tainan City 701, Taiwan
TEL: 886-6-289-1478 FAX: 886-6-289-1488
Email: koseikaitainan@gmail.com

Rissho Kosei-kai South Asia Division

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8141 FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Kathmandu

Ward No. 3, Jhamsikhel, Sanepa-1, Lalitpur, Kathmandu, Nepal

Rissho Kosei-kai of Kolkata

E-243 B. P. Township, P. O. Panchasayar, Kolkata 700094, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata North

AE/D/12 Arjunpur East, Teghoria, Kolkata 700059,
West Bengal, India

Rissho Kosei-kai of Bodhgaya Dharma Center

Ambedkar Nagar, West Police Line Road, Rumpur, Gaya-823001,
Bihar, India

Rissho Kosei-kai of Patna Dharma Center

Please contact Rissho Kosei-kai of Kolkata

Rissho Kosei-kai of Central Delhi

77 Basement D.D.A. Site No. 1, New Rajinder Nagar,
New Delhi 110060, India

Rissho Kosei-kai of Singapore

Please contact Rissho Kosei-kai International

Rissho Kosei-kai of Phnom Penh

W.C. 73, Toul Sampaov Village, Sangkat Toul Sangke, Khan Reouseykeo,
Phnom Penh, Cambodia

RKISA Rissho Kosei-kai International of South Asia

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8141 FAX: 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai of Bangkok

Thai Rissho Friendship Foundation
201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang, Bangkok 10310, Thailand
TEL: 66-2-716-8216 FAX: 66-2-716-8218 Email: info.thairissho@gmail.com

Rissho Kosei Dhamma Foundation

No. 628-A, Station Road, Hunupitiya, Wattala, Sri Lanka
TEL: 94-11-2982406 FAX: 94-11-2982405

Rissho Kosei-kai of Polonnaruwa

Please contact Rissho Kosei Dhamma Foundation

Rissho Kosei-kai Bangladesh

85/A Chanmari Road, Lalkhan Bazar, Chittagong, Bangladesh
TEL: 880-2-41360470

Rissho Kosei-kai Mayani

Mayani Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Damdama

Damdama Barua Para, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Satbaria

Village: Satbaria Bepari Para, Chandanail, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Chendhirpuni

Village: Chendhirpuni, P.O.: Adhunogar, P.S.: Lohagara, Chittagong,
Bangladesh

Rissho Kosei-kai Raozan

Dakkhin Para, Ramzan Ali Hat, Raozan, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Laksham

Village: Dhupchor, Laksham, Comilla, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Dhaka

408/8 DOSH, Road No 7 (West), Baridhara, Dhaka, Bangladesh

Rissho Kosei-kai Cox's Bazar

Ume Burmize Market, Tekpara, Sadar, Cox's Bazar, Bangladesh

Please contact Rissho Kosei-kai Bangladesh

Rissho Kosei-kai Patiya**Rissho Kosei-kai Ramu****Rissho Kosei-kai Aburkhiln****Buddiyskiy khram "Lotos"**

4 Gruzinski Alley, Yuzhno-Sakhalinsk 693005, Russia
TEL: 7-4242-77-05-14

Rissho Kosei-kai of Hong Kong

Flat D, 5/F, Kiu Hing Mansion, 14 King's Road, North Point, Hong Kong, China

Rissho Kosei-kai Friends in Shanghai**Rissho Kosei-kai of Ulaanbaatar**

(Address) 15F Express Tower, Peace avenue, khoro-1, Chingeltei district,
Ulaanbaatar 15160, Mongolia
(Mail) POBox 1364, Ulaanbaatar-15160, Mongolia
TEL: 976-70006960 Email: rkkmongolia@yahoo.co.jp

Rissho Kosei-kai of Erdenet

Please contact Rissho Kosei-kai International

Rissho Kosei-kai di Roma

Via Torino, 29, 00184 Roma, Italia
TEL/FAX: 39-06-48913949 Email: roma@rk-euro.org

Please contact Rissho Kosei-kai di Rome

Rissho Kosei-kai of Paris**Rissho Kosei-kai of Venezia****Rissho Kosei-kai of the UK**

29 Ashbourne Road, London W5 3ED, UK
TEL: 44-20-8933-3247 Email: info@rkuk.org URL: <https://www.rkuk.org>
Facebook: <https://www.facebook.com/rkuk.official>
Twitter: https://twitter.com/rkuk_official
Instagram: https://www.instagram.com/rkuk_official

Rissho Kosei-kai International Buddhist Congregation (IBC)

166-8537 東京都杉並区和田 2-7-1 普門メディアセンター 3F
Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo 166-8537, Japan
TEL: 03-5341-1230 FAX: 03-5341-1224 URL: <http://www.ibt-rk.org>